

דוח ביקורת גנים וגיל רך

2023

תכנון אסטרטגי

- 1) התחזית נבחנת מידי שנה מול המצב ביישובים ע"י : מנכ"ל , מהנדס ומנהלת החינוך. בהתאם מוגשות בקשות הבניה למשרד החינוך.
- 2) על המועצה להכין טופס קרקע (גודל וגבולות מגרש , בעלות, תב"ע בתוקף, זכויות בניה ועוד) שכן ללא זאת לא תתקבל ההקצאה.
- 3) הביקורת מעירה כי, לאור העומס הקיים, למהנדס המועצה אין תקציב ופניות להכנת טופס הקרקע. דבר שיכול לפגוע בקבלת ההרשאה לבניית הגנים.

העסקת סייעות

א- המועצה לא קיימה מעקב ולא קיבלה כל דיווח מהיישובים שקיבלו את התקציב לסייעות, נדרשו לדווח על ביצוע.

ב- הקיבוצים משתמשים בחלק מהשעות להדרכות פנימיות.

ג- הסייעות בגנים 3-6 אמורות להיות תחת חוק חינוך חובה ובהתאם לתקן משרד החינוך, להיות מועסקות ע"י הרשות המקומית. בפועל, רק במושבים המועצה מעסיקה העובדות ובקיבוצים יש חוזים אישיים.

ד- המועצה משלימה תקציב הגנים במושבים לאור צרכי התחזוקה השוטפים.

ה- הביקורת מעירה על הצורך ואחריות המועצה לבדוק תנאי העסקת העובדות בקיבוצים לאור ההסכמים הקיבוציים.

הכשרה והשתלמויות לסייעות

רשות מקומית תוכל להעסיק סייעת חדשה בעלת 12 שנות לימוד אשר תתחייב כי בתוך השנתיים הראשונות לעבודתה תסיים את קורס ההכשרה בהצלחה.

1. הביקורת ממליצה לקדם נושא הכשרה מחייבת לסייעות כתפיסת שירות ומקצועיות במימון חלקי של המועצה ובכך לקדם החינוך לגיל הרך.

2. לאור חשיבות ומעורבות הסייעות בחינוך ילדי הגנים, קיימת חשיבות רבה להכשרתן המקצועית וליציבותן בעבודה.

3. מהביקורת עולה כי, קיים קושי בהעסקת הסייעות ביישובים בכלל ובקיבוצים בפרט לאור השחיקה הגדולה שעות העבודה הארוכות, עבודה בימי שישי, חופשות וכן השכר הינו שעתים.

הביקורת ממליצה לקדם הכשרת הסייעות כחלק מתפיסה חינוכית ומקצועית.

תכנית חינוכית שנתית-

- **בתחום המועצה פועלים 25 גנים ו-3 פרטיים (עין העמק 2 ובמושבה יוקנעם).**
- **עד שנת 2023, המועצה לא טיפלה בילדי לידה עד 3, תחום זה היה מופרט ובאחריות היישובים/ האגודות.**
- **החל משנת 2023 - משרד החינוך קיבל אחריות והתחיל תהליך פיקוח פדגוגי: הדרכת צוותים, צוותים פרה-רפואיים ל-4 שעות חודשיות.**
- **תהליך פיקוח וטיפול פדגוגי שבא לביטוי:**
  - **הדרכת צוותים.**
  - **איתור ילדים עם צרכים מיוחדים.**
  - **תחילת טיפול מוקדם בילדים.**
- **הביקורת ממליצה להגדיר תכנית פיתוח חינוכית ורציונל הפעילות החינוכית בגנים, כולל הקצאת משאבים לטיפול הילדים והצוות.**

מעונות יום

- ביישובי המועצה פועלים מעונות יום מוכרים בעלי סמל ממשרד החינוך ו-3 מסגרות פרטיות בפיקוח משרד החינוך.
- לצורך הפעלת המעונות ביישובים המועצה נדרשת ל: פיקוח על שכ"ל, ביטוח צד ג', ביטוח תאונות אישיות, חבות מעסיקים כלפי העובדים, פיקוח על המעונות העומדים בדרישות סמל מעון.
- על המועצה לפקח על כל הפעילויות של המעונות במושבים / מושבה מאחר והם פועלים תחת הוועד המקומי.
- ניתן יהיה להעביר סבסוד להורים במעון, רק באישור הרשות לאור עמידת המעון בדרישות הרישיון, וכתבי התחייבויות היישובים.
- המעונות נדרשים לבדיקת הניהול הכספי והדוחות המבוקרים ע"י רו"ח.
- הביקורת מציינת כי, המועצה מקבלת מהישובים כתבי התחייבויות מידי שנה כמתחייב.
- הביקורת ממליצה להגדיר מדיניות הפעלת המסגרות החינוכיות תוך בדיקת ההכשרות המקצועיות, השכר ותנאי העסקת הסייעות.

הפעלת מסגרות משלימות. קייטנות/ גני ילדים החופש הגדול.

- בית הספר של החופש הגדול פועל כ-3 שבועות בחופשת הקיץ. מגיל 3 עד כיתה ג'.
- במושבאים- מנהלת הגנים מפעילה את הקייטנות. בקיבוצים- מנהלות הגיל הרך מפעילות את הקייטנות.
- נמצא כי:
  - א- המדינה מסבסדת את הקייטנות ב-30 ש"ח לילד ליום.
  - ב- היישובים נדרשים להגיש בקשת הצטרפות לקייטנות החופש הגדול.
  - ג- המועצה באמצעות הרכז הרשותי במחלקת הילדים והנוער (ניצנים) אמור לתכלל עם היישובים את הפעילויות.
  - ד- הקיבוצים והמושבאים נדרשים להגיש דוחות כספיים לחשבת מחלקת החינוך, כתנאי להעברת הכספים משרד החינוך.
  - ה- הביקורת מעירה כי, על המועצה לבחון התנהלות הקייטנות כלכלית ופדגוגית, מאחר והפעילות ממומנת ע"י משרד החינוך והכספים מועברים דרך המועצה.

צהרונים

- הצהרונים מופעלים באחריות היישובים כהמשך ליום הלימודים בגנים לצורך מענה להורים עובדים.
- היישובים מעסיקים את העובדים בצהרונים ישירות על כל המשתמע.
- מהביקורת עולה כי :

א- למועצה אין כל נגיעה לפעילויות הצהרונים: שכר, פעילות, תנאי העסקה.

ב- המועצה מממנת אחזקת מבני הגנים במושבים.

ג- המועצה אינה מחייבת ההורים במושבים בדמי שכירות עבור השימוש במבנים.

ד- אין הסכם בין המועצה ליישובים לגבי השימוש והאחריות לפעילויות הצהרונים במבני הגנים.

ה- אין התחשבות והשתתפות היישובים בעלויות: חשמל, מים, ריהוט, ציוד והאחזקה בגנים.

ו- נמצא כי, במושב עין העמק קיים צהרון פרטי המונה כ-20 ילדים, לאור בעיות פנימיות, נפתח מעון נוסף בחסות הוועד והמועצה ל-5 ילדים. מעון זה מחייב העסקת 2 סייעות.

ז- הביקורת מעירה כי, השלמת המימון לצהרון בעין העמק, מתבססת על הוועד והמועצה. דבר המנוגד למתחייב שכן זוהי פעילות פרטית שאינה מצדיקה פתיחת מעון תקני.

בטיחות

א- באחריות קב"ט מוס"ח ומחלקת הגנים לערוך ביקורות בטיחות ותיקון ליקויים בהתאם לקביעת ממונה בטיחות במועצה.

ב- האחריות על הטיפול בממצאי הבטיחות ותיקונם הינה של מחלקת החינוך וממונה בטיחות מוס"ח.

ג- אין גורם המקיים מעקב אחר תיקון ליקויי הבטיחות בגנים במחלקת החינוך או אצל קב"ט מוס"ח, בניגוד למתחייב.

ד- מזה שנתיים אין בעל תפקיד המרכז ומטפל בליקויי הבטיחות וקבלת האישורים והדיווחים המתחייבים.

ה- נדרש שיהיה ברשות תיק בטיחות של כל הגנים והמעונות בו ירוכזו כל הביקורות והאישורים הבטיחותיים המתחייבים.

ו- האחריות על הטיפול בליקויי הבטיחות בגני המושבים הינה ע"י מחלקת אחזקה של המועצה.

ז- הביקורת מציינת כי, האחריות לטיפול בליקויי הבטיחות של הגנים בקיבוצים הינה על הנהלות הקיבוצים ובפיקוח מחלקת החינוך במועצה.

ח- נמצא כי, קיימת בעיה תקציבית להשלים הפערים בתחום הבטיחות בגנים בעיקר בסעיפים יקרים כגון: גדרות, חלונות זכוכית, בדיקות קונסטרוקטור, עטיפת עצים ועוד.

ט- נמצא כי ליקויים בדרגה 1 המחייבים הסרתם המיידית, אינם מטופלים כמתחייב.

י- נמצא כי הנהלות הגנים והמועצה מדווחות למשרד החינוך על מוכנות לפתיחת שנה"ל וכשירות הבטיחות, כאשר בפועל אין בקרות על השלמת התהליכים ועמידה בהוראות הבטיחות.

כ- נמצא כי, בגני המושבים רק חלק מהליקויים טופלו. וחלק הנמצאים באחריות מחלקת ההנדסה טרם טופלו מחוסר תקציב. (מעקים, מזגנים נמוכים, ארגזי חול, בליטות באבנים בחצרות, אלמנטים חדים בגדרות, בריכות ביוב שלא בגובה הקרקע, עמודי מתח גבוה בקרבת מוסד חינוכי, טיח מחוספס ועוד).

ל- הביקורת מעירה כי, לא מוגדר גורם במועצה האחראי על עמידה בדרישות הבטיחות בגנים (בדיקת פערים ומפגעי בטיחות בגנים).

בטיחות

הביקורת ממליצה להגדיר גורם אחראי ומפקח על תיקון ליקויי הבטיחות בכלל הגנים והמעונות ביישובי המועצה.

הביקורת ממליצה לקיים תהליך סדור של בקרה על תיקון הליקויים בנוכחות: קב"ט מוס"ח, מנהלת הגנים, מנהל התחזוקה, מחלקת חינוך ומחלקת ההנדסה.

המלצות

- 1) להשלים תיקון ליקויי הבטיחות ברמה 1 בכלל הגנים.
- 2) להגדיר גורם מנהל ומפקח על תחום הבטיחות בגנים.
- 3) לקדם נושא הכשרה מחייבת לסייעות כתפיסת שירות ומקצועיות.
- 4) לקיים תהליך מזורז לבניית ממ"דים בגנים.
- 5) לבדוק תנאי העסקה ושכר הסייעות ביישובים בכלל ובקיבוצים.
- 6) להגדיר תפיסת הפעלת המסגרות לידה עד 3 במועצה.
- 7) להשלים הטיפול במפגעי הבטיחות בדרגה 0/1 מיידית.

